

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2003

Julkaistu Helsingissä 19 päivänä kesäkuuta 2003

N:o 497—513

SISÄLLYS

N:o		Sivu
497	Laki kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä	2207
498	Laki kansanterveyslain 23 §:n muuttamisesta	2212
499	Laki erikoissairaanhoidonlain 10 a §:n muuttamisesta	2213
500	Laki sosiaalihuoltolain 17 §:n muuttamisesta	2214
501	Laki työvoimapalvelulain 10 ja 17 §:n muuttamisesta	2215
502	Laki kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta	2216
503	Laki työntekijäin eläkelain 4 §:n muuttamisesta	2217
504	Laki valtion eläkelain 18 b §:n muuttamisesta	2218
505	Laki kansaneläkelain 36 §:n muuttamisesta	2219
506	Laki tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta	2220
507	Laki liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta	2221
508	Laki perusopetuslain muuttamisesta	2222
509	Laki lukiolain muuttamisesta	2223
510	Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta	2224
511	Valtioneuvoston asetus yritystoiminnan tukemisesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta	2225
512	Valtioneuvoston asetus investointituesta ja kehittämistuesta maataloustuotteiden jalostukseen ja markkinointiin annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta	2227
513	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus merimieseläkekassan vastuuvelkaa katettaessa vastuuvelkaan rinnastettavista eristä ja lakisääteisen eläkevakuutuksen erityisluonteen johdosta katteeksi hyväksyttävistä muista eristä	2229

N:o 497

Laki

kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä

Annettu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus ja soveltamisala

Lain tarkoituksena on auttaa kuntoutujaa saamaan hänen tarvitsemansa kuntoutuspal-

velut ja tässä tarkoituksessa edistää viranomaisten sekä muiden yhteisöjen ja laitosten asiakasyhteistyötä tilanteessa, joka edellyttää usean kuntoutusta järjestävän yhteisön toimenpiteitä. Lain tarkoituksena on myös edistää kuntoutujan asemaa ja osallistumista hänen kuntoutustaan koskevan asian käsittelyssä.

Laissa säädetään eri hallinnonalojen yhteistyötä ja asiakkaan asemaa koskevista

HE 164/2002
StVM 53/2002
EV 265/2002

periaatteista sekä yhteistyössä noudatettavista menettelytavoista.

2 §

Yhteistyömuodot

Sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten, työvoima- ja opetusviranomaisten sekä Kansaneläkelaitoksen on oltava keskenään yhteistyössä paikallisella, alueellisella ja valtakunnallisella tasolla. Näiden viranomaisten tulee toimia yhteistyössä myös muiden kuntoutusta järjestävien yhteisöjen kanssa.

Asiakasyhteistyö toteutetaan ensisijaisesti osana asianomaisten viranomaisten tavanomaista toimintaa. Lisäksi yhteistyötä toteutetaan paikallisen, alueellisen ja valtakunnan tason yhteistyöelimissä, joista säädetään jäljempänä.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *kuntoutujalla* henkilöä, joka hakee, tarvitsee tai käyttää kuntoutuspalveluja ja jonka kuntoutus edellyttää sitä järjestävien viranomaisten, muiden yhteisöjen tai laitosten tässä laissa tarkoitettua yhteistyötä työ- tai toimintakyvyn ylläpitämiseksi tai palauttamiseksi, tarpeellisen koulutuksen järjestämiseksi, työllistymisen tukemiseksi tai kuntoutusajan toimeentuloturvan järjestämiseksi; sekä
- 2) *asiakasyhteistyöllä* toimintaa, joka sisältää viranomaisten ja palvelun järjestäjien keskinäisen yhteistyön periaatteista ja menettelytavoista sopimisen sekä kuntoutujien kuntoutustarpeita vastaavien ratkaisujen etsimisen.

4 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Tämä laki koskee kuntoutuksen asiakasyhteistyötä, jos siitä ei lailla toisin säädetä.

Kuntoutusta järjestävien yhteisöjen yhteistoimintaa koskevista velvoitteista säädetään erikseen.

Päätöksen kuntoutuksesta tekee kukin kuntoutuksen järjestämisestä vastaava yhteisö

siten kuin siitä on erikseen säädetty. Asiakasyhteistyöstä aiheutuvista kustannuksista kukin toimintaan osallistuva yhteisö vastaa itse.

2 luku

Paikallinen yhteistyö

5 §

Kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmä

Kunnan on huolehdittava siitä, että sen alueella toimii asianmukaisesti kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmä. Kunta asettaa yhteistyöryhmän neljäksi vuodeksi kerrallaan ja tiedottaa kunnan asukkaille ja muille viranomaisille sekä kuntoutusta järjestäville yhteisöille ryhmän toiminnasta ja kokoonpanosta.

Kunnat voivat sopia, että niillä on yhteinen yhteistyöryhmä.

6 §

Yhteistyöryhmän kokoonpano

Kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmässä on oltava vähintään yksi sosiaalihuolto-, terveydenhuolto-, opetus- ja työvoimaviranomaisen, Kansaneläkelaitoksen ja muiden tarpeellisten yhteisöjen nimeämä edustaja. Jos edustaja eroaa tai kuolee kesken toimikautensa, hänen edustamansa yhteisö nimeää uuden edustajan.

Asioiden käsittelyä varten yhteistyöryhmä voi jakaantua jaostoihin.

Yhteistyöryhmän on tarvittaessa kutsuttava kokouksiinsa myös muiden viranomaisten, tapaturma-, liikenne- ja työeläkevakuutusjärjestelmien, työnantajien ja työntekijöiden sekä muiden yhteisöjen ja laitosten edustajia, minkä lisäksi se voi kuulla myös muita asiantuntijoita.

7 §

Yhteistyöryhmän tehtävät

Kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmän tehtävänä on kehittää tässä laissa tarkoitettujen viranomaisten, muiden yhteisöjen ja laitosten yhteistyömuotoja, sopia viranomaisten ja pal-

velujen järjestäjien keskinäisen yhteistyön periaatteista ja menettelytavoista, huolehtia yhteistyön toteuttamiseksi tarpeellisesta tietojen vaihtamisesta sekä käsitellä muita kuntoutuksen järjestämistä koskevia yhteisiä asioita. Yhteistyöryhmä suunnittelee, edistää ja seuraa asiakkaiden kuntoutuksen toteuttamista.

Kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmä käsittelee myös yksittäisen kuntoutujan asiakasyhteistyötä koskevia asioita. Ryhmän tehtävänä on kuntoutustarpeita vastaavien ratkaisujen etsimiseksi kuntoutujan palveluvaihtoehtojen arviointi, palvelujen suunnittelu sekä tähän liittyvien tietojen vaihtaminen.

Kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmä on tarvittaessa apuna muissa kuntoutusta koskevissa säännöksissä tarkoitetun kuntoutussuunnitelman laatimisessa.

8 §

Asian käsittely

Kuntoutujalla on oikeus saada hänen kuntoutuksensa yhteistyötä koskeva asia käsiteltäväksi kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmässä. Myös tässä laissa tarkoitettulla viranomaisella, muulla yhteisöllä tai laitoksella on oikeus saada henkilön kuntoutusta koskeva asia käsiteltäväksi yhteistyöryhmässä.

Yksittäisen kuntoutujan kuntoutuksen asiakasyhteistyötä koskevan asian käsittelemiseen yhteistyöryhmässä on oltava kuntoutujan kirjallinen suostumus. Asia on käsiteltävä yhteistyöryhmässä viivytyksettä. Jos käsittelypyyntö on ilmeisen aiheeton, ei asiaa tarvitse ottaa käsiteltäväksi.

Yhteistyöryhmä varmistaa sen, että kuntoutujalle on yhteistyössä hänen kanssaan nimetty kuntoutukseen perehtynyt yhteyshenkilö. Tarvittaessa yhteistyöryhmä nimeää yhteyshenkilön.

Kuntoutujaa koskevan asian ja häntä koskevien tietojen käsittelyssä sovelletaan, mitä hallintomenettelyä koskevassa lainsäädännössä, kielilaissa (148/1922), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja henkilötietolaissa (523/1999) säädetään. Yhteistyöryhmän toiminnassa syntyvien henkilötietojen käsittelystä vastaa rekisterinpitäjänä yhteistyöryhmä.

9 §

Asiakkaan asema hänen asiansa käsittelyssä

Yhteistyöryhmä ei saa ilman kuntoutujan kirjallista suostumusta antaa kannanottoa viranomaiselle taikka muulle yhteisölle tai laitokselle.

Kuntoutujalla on oikeus tulla kuulluksi asiassaan ja osallistua sen käsittelyyn kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmässä. Ryhmä voi kuntoutujan kirjallisella suostumuksella kuulla myös kuntoutujalle läheisiä henkilöitä.

Kuntoutujalle on annettava selvitys kuntoutuksen vaihtoehtoista ja muista kuntoutukseen liittyvistä seikoista. Kuntoutujan oikeudesta tarkastaa häntä itseään koskevat henkilörekisterissä olevat tiedot on voimassa, mitä henkilötietolain 26—28 §:ssä säädetään.

Kuntoutujan yksilölliset tarpeet on otettava huomioon asian käsittelyssä.

10 §

Tietojen saaminen, luovuttaminen ja säilyttäminen

Joka saa 8 tai 9 §:ssä tarkoitetun asian yhteydessä kuntoutusasiakasta koskevia tietoja, on velvollinen pitämään ne salassa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn mukaisesti.

Yhteistyöryhmällä ja 8 §:n 3 momentissa tarkoitettulla yhteyshenkilöllä on oikeus saada kuntoutujaa koskevia salassa pidettäviksi säädettyjä tietoja kuntoutujan suostumuksen mukaisesti.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, kuntoutujaa koskevia salassa pidettäviksi säädettyjä tietoja saa antaa sivullisille vain kuntoutujan kirjallisella suostumuksella.

Yksittäistä kuntoutujaa koskevat asiakirjat talletetaan asian käsittelyn päätyttyä erillisarkistona asianomaisen kunnan terveyskeskukseen. Kuntoutujaa koskevien arkistoitujen asiakirjojen tietojen luovuttamisesta ja muusta käsittelystä tämän lain mukaisesti vastaa terveyskeskus. Asiakirjoja säilytetään kymmenen vuotta asian käsittelyn päättymisestä.

3 luku

Alueellinen yhteistyö

11 §

Kuntoutuksen asiakasyhteistyötoimikunta

Lääninhallitus asettaa kutakin sairaanhoitopiirin aluetta varten neljäksi vuodeksi kerrallaan kuntoutuksen asiakasyhteistyötoimikunnan. Useampaa sairaanhoitopiiriä varten voi olla myös yhteinen toimikunta.

Lääninhallituksen tehtävänä on yhteensovittaa läänin alueen toimikuntien työtä.

12 §

Yhteistyötoimikunnan kokoonpano

Kuntoutuksen asiakasyhteistyötoimikuntaan kuuluu keskeisten kuntoutuksen alalla toimivien sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten, kuntoutusasiakkaita edustavien järjestöjen, muiden yhteisöjen ja laitosten, opetus- ja työhallinnon sekä Kansaneläkelaitoksen nimeämä edustaja.

Yhteistyötoimikunnan on kutsuttava tarvittaessa kokouksiinsa myös muiden viranomaisten, tapaturma-, liikenne- ja työeläkevakuutusjärjestelmien sekä muiden yhteisöjen ja laitosten sekä työnantajien ja työntekijöiden edustajia, minkä lisäksi se voi kuulla myös muita asiantuntijoita.

13 §

Yhteistyötoimikunnan tehtävä

Kuntoutuksen asiakasyhteistyötoimikunnan tehtävänä on suunnitella, edistää ja seurata tämän lain mukaista viranomaisten sekä muiden yhteisöjen ja laitosten yhteistyötä sekä käsitellä asiakasyhteistyötä koskevia periaatteellisesti tärkeitä kysymyksiä.

Lisäksi toimikunnan on huolehdittava paikallisten yhteistyöryhmien työn edistämisestä ja järjestettävä tarvittavaa ohjausta ja koulutusta.

4 luku

Valtakunnallinen yhteistyö

14 §

Kuntoutusasiain neuvottelukunta

Sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimii valtioneuvoston neljäksi vuodeksi kerrallaan asettama kuntoutusasiain neuvottelukunta, jonka tehtävänä on ohjata, kehittää ja yhteensovittaa viranomaisten, yhteisöjen ja laitosten yhteistyötä sekä alueellisten kuntoutuksen asiakasyhteistyötoimikuntien toimintaa.

Tarkemmat säännökset kuntoutusasiain neuvottelukunnasta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

5 luku

Erinäiset säännökset

15 §

Työjärjestys

Edellä 5 §:ssä tarkoitetun yhteistyöryhmän ja 11 §:ssä tarkoitetun toimikunnan on hyväksyttävä työjärjestys, jossa on määräykset kokousten koollekutsumisesta, työskentelytavasta, päätösmenettelystä ja muista tehtävien asianmukaisen hoitamisen kannalta tarpeellisista seikoista.

16 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 10 §:n 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

17 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2003.

Tällä lailla kumotaan kuntoutuksen asiakaspalveluyhteistyöstä 27 päivänä maaliskuuta 1991 annettu laki (604/1991) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen ja sen nojalla 31 päivänä toukokuuta 1991 annettu asetus kuntoutusasiain neuvottelukunnasta (878/1991).

Ennen tämän lain voimaantuloa asetetut kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmät, kun-

toutuksen asiakasyhteistyötoimikunnat ja kuntoutusasiain neuvottelukunta jatkavat tämän lain mukaisina toimieliminä. Tämän lain edellyttämät muutokset tulee kuitenkin niiden osalta tehdä vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 498

L a k i

kansanterveyslain 23 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä tammikuuta 1972 annetun kansanterveyslain (66/1972) 23 §, sellaisena
kuin se on laissa 605/1991, seuraavasti:

23 §

Jos terveyskeskuksen potilas tarvitsee kuntoutusta, jota ei ole säädetty terveyskeskuksen tehtäväksi tai jota ei ole tarkoituksenmukaista järjestää kansanterveystyönä, terveyskeskuksen tehtävänä on huolehtia siitä, että asianomaiselle annetaan tietoja muista kuntoutusmahdollisuuksista ja että hänet ohjataan tarpeen mukaan sairaanhoitopiiriin, sosiaali-, työvoima- tai opetusviranomaisen taikka Kansaneläkelaitoksen tai muun palvelujen järjestäjän palveluiden piiriin yhteistyössä niitä järjestävien tahojen kanssa.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään yhteistyöstä, on lääkinnällisen kuntoutuksen järjestämisessä noudatettava, mitä kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetussa laissa (497/2003) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2003.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 499

L a k i

erikoissairaanhoitolain 10 a §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 1 päivänä joulukuuta 1989 annetun erikoissairaanhoitolain (1062/1989) 10 a §, sellaisena kuin se on laissa 606/1991, seuraavasti:

10 a §

Jos erikoissairaanhoidon potilas tarvitsee kuntoutusta, jota ei ole säädetty sairaanhoitopiiriin tehtäväksi tai jota ei ole tarkoituksenmukaista järjestää erikoissairaanhoitona, sairaanhoitopiiriin tehtävänä on huolehtia siitä, että asianomaiselle annetaan tietoja muista kuntoutusmahdollisuuksista ja että hänet ohjataan tarpeen mukaan terveyskeskuksen, sosiaali-, työvoima- tai opetusviranomaisen taikka Kansaneläkelaitoksen tai muun palvelujen järjestäjän palveluiden piiriin yhteistyössä niitä järjestävien tahojen kanssa.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään yhteistoiminnasta, on lääkinnällisen kuntoutuksen järjestämisessä noudatettava, mitä kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetussa laissa (497/2003) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2003.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 500

L a k i

sosiaalihuoltolain 17 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä syyskuuta 1982 annetun sosiaalihuoltolain (710/1982) 17 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 607/1991, seuraavasti:

17 §

— — — — —
Jos sosiaalihuollon asiakas tarvitsee kuntoutusta, jota ei ole säädetty sosiaalihuollon tehtäväksi tai jota ei ole tarkoituksenmukaista järjestää sosiaalipalveluna, sosiaalihuollon tehtävänä on huolehtia siitä, että asianomaiselle annetaan tietoja muista kuntoutusmahdollisuuksista ja että hänet ohjataan tarpeen mukaan terveydenhuolto-, työvoima- tai opetusviranomaisen taikka Kansaneläkelaitoksen tai muun palvelujen järjestäjän palveluiden

piiriin yhteistyössä niitä järjestävien tahojen kanssa. Lisäksi on noudatettava, mitä kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetussa laissa (497/2003) säädetään.
— — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2003.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 501

L a k i

työvoimapalvelulain 10 ja 17 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun työvoimapalvelulain (1005/1993) 10 §:n 2 momentti ja 17 §:n 3 momentti seuraavasti:

10 §

Ammatillinen kuntoutus

Vajaakuntoisten asiakkaiden palvelujen järjestämisessä on lisäksi noudatettava, mitä kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetussa laissa (497/2003) säädetään.

ei ole mahdollista järjestää työvoimapalveluina, työvoimaviranomaisen tehtävänä on huolehtia siitä, että asianomaiselle annetaan tietoja muista kuntoutusmahdollisuuksista ja että hänet ohjataan tarpeen mukaan sosiaali-, terveydenhuolto- ja opetusviranomaisen tai Kansaneläkelaitoksen taikka muun palvelujen järjestäjän palveluiden piiriin yhteistyössä niitä järjestävien tahojen kanssa.

17 §

Viranomaisyhteistyö ja muihin palveluihin ohjaaminen

Jos henkilöasiakkaan tarvitsemia palveluja

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2003.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

HE 164/2002
 StVM 53/2002
 EV 265/2002

2 430301/84

N:o 502

L a k i

kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta 27 päivänä maaliskuuta 1991 annetun lain (610/1991) 7 § seuraavasti:

7 §

Yhteistoiminta

Jos vakuutettu tarvitsee sellaista kuntoutusta, jota ei ole säädetty Kansaneläkelaitoksen tehtäväksi tai jota ei ole tarkoituksenmukaista järjestää Kansaneläkelaitoksen toimintana, Kansaneläkelaitoksen tehtävänä on huolehtia siitä, että vakuutetulle annetaan tietoja muista kuntoutusmahdollisuuksista ja että hänet ohjataan tarpeen mukaan asianmukai-

seen kuntoutukseen tai muiden palveluiden piiriin yhteistyössä niitä järjestävien tahojen kanssa.

Lisäksi on noudatettava, mitä kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetussa laissa (497/2003) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2003.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 503

L a k i

työntekijäin eläkelain 4 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 4 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1482/1995, seuraavasti:

4 §

Ennen kuin eläkelaitos tekee päätöksen työkyvyttömyyseläkkeestä, sen on varmistettava, että työntekijän mahdollisuudet kuntoutukseen on selvitetty. Jos eläkehakemus hylätään, eläkelaitoksen tehtävänä on huolehtia siitä, että hakijalle annetaan tietoja kuntoutusmahdollisuuksista ja että hänet ohjataan kuntoutustarvettaan vastaavaan kuntoutukseen tai muiden palveluiden piiriin yhteis-

työssä niitä järjestävien tahojen kanssa. Lisäksi eläkelaitoksen on noudatettava, mitä kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetussa laissa (497/2003) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2003.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 504

L a k i

valtion eläkelain 18 b §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/1966) 18 b §:n 1 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 618/1991, seuraavasti:

18 b §

Työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi voidaan edunsaajalle ammatillisena kuntoutuksena antaa neuvontaa, tehdä kuntoutustutkimuksia sekä antaa työhön ja ammattiin johtavaa koulutusta, työhönvalmennusta ja elinkeinotukea sekä edellä tarkoitettua ammatillista kuntoutusta tukevaa lääkinnällistä kuntoutusta. Lisäksi on noudatettava, mitä kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetussa laissa (497/2003) säädetään.

Ennen kuin Valtiokonttori tekee päätöksen työkyvyttömyyseläkkeestä, sen on tarvittaes-

sa varmistettava, että hakijan mahdollisuudet kuntoutukseen on selvitetty. Jos eläkehakemus hylätään, Valtiokonttorin tehtävänä on huolehtia siitä, että hakijalle annetaan tietoja kuntoutusmahdollisuuksista ja että hänet ohjataan kuntoutustarvettaan vastaavaan kuntoutukseen tai muiden palveluiden piiriin yhteistyössä niitä järjestävien tahojen kanssa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2003.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 505

L a k i

kansaneläkelain 36 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 36 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 619/1991, seuraavasti:

36 §

Ennen kuin eläkelaitos tekee päätöksen työkyvyttömyyseläkkeestä, sen on tarvittaessa varmistettava, että vakuutetun mahdollisuudet kuntoutukseen on selvitetty. Jos eläkehakemus hylätään, eläkelaitoksen tehtävänä on huolehtia siitä, että vakuutetulle annetaan tietoja kuntoutusmahdollisuuksista ja että hänet ohjataan kuntoutustarvettaan vastaavaan kuntoutukseen tai muiden palveluiden piiriin yhteistyössä niitä järjestävien tahojen kanssa.

Lisäksi on noudatettava, mitä kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetussa laissa (497/2003) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2003.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 506

L a k i

tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta 27 päivänä maaliskuuta 1991 annetun lain (625/1991) 11 §:n 3 ja 4 momentti seuraavasti:

11 §

Kuntoutusasiain vireille saattaminen

— — — — —
Jos aloite tämän lain mukaisesta kuntoutuksesta on hylätty, vakuutuslaitoksen tehtävänä on huolehtia siitä, että työntekijälle annetaan tietoja muista kuntoutusmahdollisuuksista ja että hänet ohjataan kuntoutustarvettaan vastaavaan kuntoutukseen tai muiden

palveluiden piiriin yhteistyössä niitä järjestävien tahojen kanssa.

Lisäksi vakuutuslaitoksen on noudatettava, mitä kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annettussa laissa (497/2003) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2003.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 507

L a k i

liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta 27 päivänä maaliskuuta 1991 annetun lain (626/1991) 11 §:n 3 ja 4 momentti seuraavasti:

11 §

Kuntoutusasian vireille saattaminen

— — — — —
 Jos aloite tämän lain mukaisesta kuntoutuksesta on hylätty, vakuutuslaitoksen tehtävänä on huolehtia siitä, että vahingoittuneelle annetaan tietoja muista kuntoutusmahdollisuuksista ja että hänet ohjataan kuntoutustarvettaan vastaavaan kuntoutukseen tai muiden

palveluiden piiriin yhteistyössä niitä järjestävien tahojen kanssa.

Lisäksi vakuutuslaitoksen on noudatettava, mitä kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetussa laissa (497/2003) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2003.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 508

L a k i

perusopetuslain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 21 päivänä elokuuta 1998 annettuun perusopetuslakiin (628/1998) uusi 34 a §
seuraavasti:

34 a §

Kuntoutuksen yhteistyö

Kuntoutuksen yhteistyössä on noudatettava, mitä kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetussa laissa (497/2003) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2003.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 509

L a k i

lukiolain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 21 päivänä elokuuta 1998 annettuun lukiolakiin (629/1998) uusi 29 b § seuraavasti:

6 luku

Erinäiset säännökset

29 b §

Kuntoutuksen yhteistyö

Kuntoutuksen yhteistyössä on noudatetta-

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

va, mitä kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä
annetussa laissa (497/2003) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-
kuuta 2003.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 510

Laki

ammattillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään ammatillisesta koulutuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annettuun lakiin (630/1998)
uusi 39 a § seuraavasti:

6 luku

Erinäiset säännökset

39 a §

Kuntoutuksen yhteistyö

Kuntoutuksen yhteistyössä on noudatetta-

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

va, mitä kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä
annetussa laissa (497/2003) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-
kuuta 2003.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 511

Valtioneuvoston asetus**yritystoiminnan tukemisesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 12 päivänä kesäkuuta 2003

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty kauppa- ja teollisuusministeriön esittelystä,

muutetaan yritystoiminnan tukemisesta 21 päivänä joulukuuta 2000 annetun valtioneuvoston asetuksen (1200/2000) 6 §:n 2 momentti, 14 §:n 3 momentti, 26 §, 28 §:n 2 momentti ja 29 §:n 2 momentti seuraavasti:

6 §

Hankkeen toteuttamisen sekä tuen vaikuttavuuden seuranta ja arviointi

Tuen myöntäjän on tuen vaikuttavuuden arvioimiseksi edellytettävä, että tuen saaja raportoi hankkeen vaikutuksista aikaisintaan kahden vuoden kuluttua hanketta koskevan tuen viimeisen erän maksamisesta.

työhön myönnettävälle valtiontuelle (96/C 45/06) sekä Euroopan yhteisön perustamis- sopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettyyn valtiontukeen annettua komission asetusta (EY) N:o 70/2001.

28 §

Toimintaympäristötuen hyväksyttävät menot

Palkkamenojen määrä lasketaan ennakonpidätyksen alaisten palkkojen ja välillisten työvoimamenojen yhteismäärän perusteella. Välillisten työvoimamenojen määräksi katsotaan 25 % mainituista palkoista. Toimintaympäristötuen perusteena olevat muut kuin käyttöomaisuuden hankinnasta aiheutuvat menot voidaan hyväksyä tukipäätöskohtaisesti enintään 24 kuukauden ajalta.

29 §

Toimintaympäristötuen enimmäismäärä

Jos toimintaympäristöhankkeen toteuttajana ja tuen saajana on yritys, käyttöomaisuuden hankintaan voidaan myöntää tukea vain pienelle ja keskisuurelle yritykselle. Tuki

14 §

Tukien kumulatiivinen enimmäismäärä

Tukien enimmäismäärää tarkasteltaessa ei lasketa mukaan EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetun komission asetuksen (EY) N:o 69/2001 2 artiklassa tarkoitettuna de minimis-tukina myönnettyjä tukia.

26 §

Kehittämistukea koskevat yhteisön säädökset

Myönnettäessä kehittämistukea noudatetaan yhteisön puitteita tutkimus- ja kehitys-

pienelle yritykselle on enintään 15 % ja keskisuurelle yritykselle enintään 7,5 % käyttöomaisuuden hankintamenoista. Lisäksi toimintaympäristötuen myöntämisessä noudatetaan soveltuvin osin, mitä pienten ja keskisuurten yritysten kehittämistuen enimmäismääristä 20—25 §:ssä säädetty. Tässä momentissa tarkoitetut tukien enimmäismäärät eivät kuitenkaan koske sellaista yritystä, josta yli puolet omistaa yksi tai useampi kunta, tutkimuslaitos, oppilaitos taikka muu julkinen

yhteisö eivätkä sellaista yritystä, jonka toiminnan ensisijaisena tarkoituksena on elinkeinotoiminnan, koulutuksen tai tutkimustoiminnan edistäminen. Tällaiselle yritykselle myönnettävän tuen enimmäismäärä määräytyy 1 momentin mukaisesti.

_____

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2003.

Helsingissä 12 päivänä kesäkuuta 2003

Kauppa- ja teollisuusministeri *Mauri Pekkarinen*

Teollisuusneuvos Heikki Vesa

N:o 512

Valtioneuvoston asetus**investointituesta ja kehittämistuesta maataloustuotteiden jalostukseen ja markkinointiin annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 12 päivänä kesäkuuta 2003

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty kauppa- ja teollisuusministeriön esittelystä,

kumotaan investointituesta ja kehittämistuesta maataloustuotteiden jalostukseen ja markkinointiin 21 päivänä joulukuuta 2000 annetun valtioneuvoston asetuksen (1201/2000) 20 §, *muutetaan* 14 §:n 1 momentti sekä

lisätään asetukseen uusi 9 a §, 14 §:ään uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 6 momentiksi, sekä asetukseen uusi 14 a § seuraavasti:

9 a §

keskisuuren yrityksen osalta enintään 15 % ja suuren yrityksen osalta enintään 10 %.

Tukien kumulatiivinen enimmäismäärä

Myönnettävän investointituen ja muun valtiontueksi katsottavan tuen prosenttiosuuk-sien yhteenlaskettu enimmäismäärä on hankkeen käyttöomaisuuden hankintamenosta pienten ja keskisuurten yritysten osalta sekä suurten yritysten osalta kehitysalueella seuraava:

Kehitysalueen tukialue	pk-yritys	suuri yritys
I	40	30
II	34	15
III	25	10

Kehitysalueen ulkopuolella voi 1 momentissa tarkoitettu tukien prosenttiosuuk-sien yhteenlaskettu enimmäismäärä olla pienen tai

14 §

Tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämishankkeet

Tuotteiden tai tuotantomenetelmien kehittämishankkeisiin tukea myönnettäessä kehittämistuen perusteena voivat olla yksinomaan tutkimus- ja kehitystyöstä johtuvat:

4) palkka- ja matkakustannuksista aiheutuvat menot

Palkkamenojen määrä lasketaan yrityksen työajanseurannan perusteella laskettujen tehdyn työajan palkkojen ja välillisten työvoimamenojen yhteismäärän perusteella. Välillisten työvoimamenojen määräksi katsotaan 50 % tehdyn työajan palkoista.

14 a §

*Kehittämistukien kumulatiivinen
enimmäismäärä*

Myönnettävän kehittämistuen ja muun valtiontueksi katsottavan tuen prosenttiosuuk-
sien yhteenlaskettu enimmäismäärä voi tuot-
teiden ja tuotantomenetelmien kehittämis-

hankkeissa olla kehitysalueen ulkopuolella
35 %, kehitysalueen II ja III tukialueella 40 %
sekä kehitysalueen I tukialueella 45 %. Mui-
den kehittämishankkeiden osalta tukien pro-
senttiosuuk-
sien yhteenlaskettu enimmäismää-
rä voi olla enintään 50 %.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä
heinäkuuta 2003.

Helsingissä 12 päivänä kesäkuuta 2003

Kauppa- ja teollisuusministeri *Mauri Pekkarinen*

Teollisuusneuvos Heikki Vesa

N:o 513

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus**merimieseläkekassan vastuovelkaa katettaessa vastuovelkaan rinnastettavista eristä ja lakisääteisen eläkevakuutuksen erityisluonteen johdosta katteeksi hyväksyttävistä muista eristä**

Annettu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/1956) 56 §:n 2 momentin ja 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 3 §:n 5 momentin 12 kohdan nojalla, sellaisina kuin ne ovat, ensin mainittu laissa 485/2002 ja viimeksi mainittu laissa 389/1995:

1 §

Vastuovelkaan rinnastettavat erät

Merimieseläkekassan on merimieseläkelain (72/1956) 3 §:n 3 momentin mukaisen vastuvelan lisäksi katettava velka työntekijäin eläkelain (395/1961) 12 §:n mukaiseen eläkelaitosten keskinäiseen kustannustenjakoon, velka yrittäjien eläkelain (468/1969) 10 §:n mukaiseen eläkelaitosten keskinäiseen kustannustenjakoon, merimieseläkelain 4 §:stä johtuva velka valtiolle sekä vakuutusmaksuista johtuvat velat.

2 §

Vastuvelan katteeksi hyväksyttävät erät

Lakisääteisen eläkevakuutuksen erityisluonteen johdosta merimieseläkekassan vas-

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2003

tuvelan katteeksi hyväksytään saaminen työntekijäin eläkelain 12 §:n mukaisesta eläkelaitosten keskinäisestä kustannustenjaosta, saaminen yrittäjien eläkelain 10 §:n mukaisesta eläkelaitosten keskinäisestä kustannustenjaosta, merimieseläkelain 4 §:stä johtuva saaminen valtiolta sekä vakuutusmaksusaamiset lukuun ottamatta määrää, joka kokemuksen mukaan arvioiden jää saamatta.

3 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 30 päivänä kesäkuuta 2003.

Tällä asetuksella kumotaan merimieseläkekassalle 12 päivänä joulukuuta 1995 annetut sosiaali- ja terveysministeriön määräykset Dnro 9/49/95 niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

Matemaatikko Pirjo Moilanen

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 497—513, 3 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2003

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904